

UMUMIY KASALLIKLARDA KO'Z TUBIDAGI O'ZGARISHLAR

Xolmatova Yokutxon Ne'matillaevna

Farg'ona jamoat salomatligi tibbiyot instituti, assistent

Annotatsiya: 36,6–38,1% xolatlarda ko'z olmasining jarohati, orbita devori suyaklarining sinishi bilan birga uchraydi. Ko'z kosasiga yetkazilgan zararining 66% da ko'z olmasi va uning yordamchi a'zolari zararlanadi. Ushbu maqolada umumiy kasalliklarda ko'z tubidagi o'zgarishlar muhokama etildi.

Kalit so'zlar: ko'ruv a'zosi shikastlanishlari, jarohatlar, kontuziya, gemodinamika.

KIRISH

Bosh miya jarohatlarida ko'ruv nervining shikastlanishi 0,5–5% holatda, kranioorbital jarohatlarda 11,2% xolatda uchraydi [3]. Yanoq orbita jarohatlarining 50% holatlarida travmatik optik neyropatiya (TON) ko'rishni doimiy yo'qolishiga olib kelishi mumkin [1].

Ko'p oftal'mologlar asosiy e'tiborni ko'z olmasining shikastlanishiga qaratadilar, shu bilan birga orbita suyaklari sinishlari o'z vaqtida aniqlanmaydi. Kech tashhishlash funksional va kosmetik nuqsonga, orbitaning yiringli yallig'lanish kasalliklariga olib keladi. Hozirgi vaqtda avtomobillar sonini, jinoiy jarohatlarni, texnogen falokatlarning sonini oshishi bilan bog'liq, orbitaning kombinirlangan va murakkab jarohatlariga neyrojarrohlar, oftal'mologlar va yuz-jag' jarrohlari ko'proq yordam ko'rsatishi kerak.

ASOSIY QISM

Ko'pincha mutaxassisilarning har biri o'zining tor vazifalarini hal qiladi, natijada davolash bir necha bosqichlarga bo'linadi va uzoq vaqtni talab etadi. Bunday bemorlar odatda oftal'mologlarga shikastlanish paytidan boshlab bir necha hafta yoki bir necha oy o'tgach murojat qilishadi. Ko'p kuzatiladigan klinik oftal'mologik simptomlar: gematoma, shish, qovoq shikastlanishlari, subkonyuktival qon quyilishlar, konyuktiva xemozi, ko'rish funksiyasining buzilishi, ko'rish o'tkirligining pasayishidan yorug'lik sezish yo'qolishigacha, diplopiya, enoftalmdir. Kech tashxislash funksional va kosmetik nuqsongacha olib keladi.

Hozirgi vaqtda bosh miya jarohatlarida yonoq-orbital jarohatlarning oftal'mologik belgilarini erta aniqlash masalasi ochiq qolmoqda. Ularni o'z vaqtida va noto'g'ri bartarafetish, ko'rish a'zosi vazifalarining buzilishiga olib kelishi mumkin.

Ko'z va orbita qismlari jarohatlarini tashhishlashda keng qo'llaniladigan ultratovush tekshiruvini, nafaqat jarohat lokalizatsiyasini va og'irlik darajasini, balki ko'zning regional gemodinamik holatini ham baholaydi. Shu bilan birga, adabiyotlarda yengil va o'rtacha og'irlikdagi yopiq ko'z jarohatlarida, ko'z

tomirlarida qon oqimini buzilishini tashhishlashda zamonaviy ultratovush usulining ahamiyati haqida ma'lumot yo'q.

XULOSA VA MUNOZARA

1. Ko'z olmasi yopiq jarohat olgan bemorlarga kompleks davoni jarohatdan keyin erta muddatlarda boshlash kerak.
2. Kompleks davo patogenetik hisoblanadi, chunki u gemodinamik ko'rsatgichlarni ishonchli oshiradi, xorioretinal ishemiya darajasini oshiradi va ko'rish o'tkirligining davodan so'ng 3 oy davomida oshiradi
3. Kompleks ko'z olmasi yopiq jarohatlarda TON rivojlanishini oldini olishga yordam beradi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Agzamova S.S. Yonoq-orbit sohasining zharohatlarini, davolash va hamkorlikdagi tashhis qo'yish tizimini aniqlash // tib.fanlari doktorlik dissertatsiyasi. referat: 14.00.33., 14.00.08/-2021. 63.
2. Bedretdinov A. N. Yopiq ko'z shikastlanishining dastlabki bosqichlarida mintaqaviy gemodinamikaning o'zgarishi, to'r parda va optik asabning funksional holati. // Annotatsiya. dis. . konditsioner asal. Fanlar. M., 2018: 28.
3. Gundorova RA, Stepanov AV, Qurbonova NF. Zamonaviy oftalmotravmatologiya. Tibbiyot 2007: 256. [Gundorova RA, Stepanov AV, Qurbonova NF. Zamonaviy oftalmotravmatologiya. Tibbiyot 2007: 256. (Rossiyada)].
4. Kholmatova, Y. N. (2023). Modern Methods of Treatment of Glaucoma. *Scholastic: Journal of Natural and Medical Education*, 2(5), 205-208.
5. Nematillaevna, K. Y. (2022). CAUSES OF OCCURRENCE AND METHODS OF TREATMENT OF STRABISMUS. *World Bulletin of Public Health*, 17, 45-47.
6. Shermatov, A. A., ugli Yuldashov, S. A., & Kholmatova, Y. N. (2022). EVALUATION OF THE EFFECTIVENESS OF THE LAKOMA-T PREPARATION FOR THE PROPHYLAXIS OF OPHTHALMOGYPERTENSION IN THE PERIOD AFTER ULTRASOUND PHACOEMULSIFICATION (FEC) CATARACT OPERATION IN UNCOMPLICATED CATARACTS. *Oriental Journal of Medicine and Pharmacology*, 2(05), 1-9.
7. Badriddinov, O., & Kholmatova, Y. (2022). MIOPIYA VIOLATION OF THE REFRACTION IS A ILLNESS. *Eurasian Journal of Medical and Natural Sciences*, 2(12), 200-204.
8. Kizi, M. I. B., Nemattillaevna, K. Y., & Jalolidinovna, I. Z. (2021). DISINFECTION OF WATER FOR DRINKING: OZONE DISINFECTION METHOD. *Достижения науки и образования*, (1 (73)), 68-70.